

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เทศบาลเมืองสระแก้ว

อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เทศบาลเมืองสระแก้ว อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบซึ่งปัญหาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารและพนักงานเทศบาลทุกคน และเป็นเจตจำนงขององค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบเห็นการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรืออาจเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่า องค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหา

๑. การสร้างจิตสำนึกและปลูกฝังให้บุคลากรมีคุณธรรมไม่กระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ เทศบาลเมืองสระแก้วได้มีประกาศเรื่อง นโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ของเทศบาลเมืองสระแก้ว อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยนายเทศมนตรีเมืองสระแก้ว ได้ประกาศเจตจำนงการบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีเจตนารมณ์ที่จะไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งในขณะ ก่อน และหลังปฏิบัติหน้าที่ อันจะส่งผลให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในปัจจุบันและอนาคต พร้อมทั้งจะยืนหยัดต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ เพื่อเป็นการสร้างค่านิยมในเรื่องของความซื่อสัตย์ มุ่งสร้างวัฒนธรรมองค์กรคุณธรรมและโปร่งใส (Organization of Integrity) ให้เข้มแข็งและยั่งยืน และนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตมิชอบว่าจะเป็นแบบอย่างที่ดีในการบริหารงานด้วยความโปร่งใสปราศจากการทุจริต เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและความโปร่งใสในการบริหารงานของเทศบาลเมืองสระแก้ว และให้คำมั่นที่จะนำพาคณะผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงานเทศบาล พนักงานครู ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้างและบุคลากรในสังกัดเทศบาลเมืองสระแก้วทุกคน ให้ปฏิบัติราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตยุติธรรมควบคู่กับการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและร่วมมือและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

๒. ภาวะเฝ้าระวังและแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง การเงินและบัญชี โดยที่ในปัจจุบันภาวะเฝ้าระวังและข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามนโยบาย ทำให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว ซึ่งอาจทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานได้ จึงได้จัดส่งเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง การเงินและบัญชี เข้ารับการอบรมเพื่อลดข้อผิดพลาดจากการปฏิบัติงาน ลดโอกาสและป้องกันความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบที่มีความขัดแย้งในเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนได้

๓. การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) เพื่อให้บุคลากรในสังกัดเทศบาลเมืองสระแก้วได้เข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินและการยกระดับการทำงาน รวมทั้งเตรียมเอกสารหลักฐานประกอบการประเมินให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ และได้มีการจัดส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมกันจังหวัดหรือภาคทุกครั้งที่มีการจัดประชุม

๔. การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตเพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสเทศบาลเมืองสระแก้ว (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เทศบาลเมืองสระแก้ว ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการเป็นหน่วยงานของรัฐที่ร่วมขับเคลื่อนการดำเนินการตามมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในหน่วยงานราชการและดำเนินการสร้างจิตสำนึกแก่พนักงานเทศบาลและบุคลากรในสังกัดต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบอย่างจริงจัง โดยมีกระบวนการดำเนินการที่สำคัญเป็นแนวทางและข้อเสนอแนะที่จะนำไปจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตเพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสเทศบาลเมืองสระแก้ว (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ดังนี้

๔.๑ ส่งเสริมให้มีการรณรงค์และสร้างความตระหนักให้กับพนักงานเทศบาล และบุคลากรของเทศบาลเมืองสระแก้ว ให้มีคุณธรรม จริยธรรม เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้ทั่วถึงและครอบคลุมทั้งหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง โดยผ่านกระบวนการฝึกอบรม การประชุมประจำเดือน การประกาศแนวทางการปฏิบัติงาน การมอบนโยบายของผู้บริหารและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

๔.๒ การวางแผนทางและมาตรการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อเป็นกลไกในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือผลประโยชน์ทับซ้อน รวมทั้งการจัดตั้งเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อให้การปฏิบัติงานถูกต้อง มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสอดคล้องกับระเบียบกฎหมายเกณฑ์ใหม่ ๆ

๔.๓ การจัดทำคู่มือการพัฒนาส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม การบริหารจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน โดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์ประเด็นความเสี่ยงที่จะนำไปสู่การทุจริต ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน กรณีศึกษาการทุจริตในรูปแบบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริงมีการวิเคราะห์ปัจจัยการเกิดการทุจริตการเกิดผลกระทบต่อประชาชน

๔.๔ การสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้เกิดความร่วมมือเป็นผู้เฝ้าระวัง การแจ้งเบาะแส และมีสื่อรณรงค์สร้างความรู้ความเข้าใจในนโยบายผู้บริหาร ซึ่งเน้นการปลอดทุจริตเพื่อให้เกิดพลังที่เข้มแข็งในการช่วยกันป้องกันการทุจริต

๕. การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยง

๕.๑ การให้ความรู้ในแบบต่าง ๆ ดังนี้

- การจัดทำและประกาศใช้มาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรให้หลีกเลี่ยงการกระทำที่เข้าข่ายการทุจริตต่าง ๆ เช่น การกระทำที่เป็นผลประโยชน์ทับซ้อน

- การจัดการความรู้ (Knowledge management : KM) มีการถ่ายทอดมาตรฐานทางจริยธรรมผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ในประชุมประจำเดือน

๕.๒ การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงสามารถจำแนกระดับความเสี่ยงออกเป็น ๕ ระดับ คือ น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง สูงมาก และสามารถสรุปข้อมูลผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองสระแก้ว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ดังนี้

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

เทศบาลเมืองสระแก้ว ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งวิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นไปตามคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) และแบบฟอร์มที่กำหนดโดยมีรายละเอียด ดังนี้

การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๕ ครั้งต่อปี
๔	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๔ ครั้งต่อปี
๓	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๓ ครั้งต่อปี
๒	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒ ครั้งต่อปี
๑	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑ ครั้งต่อปี

๒. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)	
๕	ความเสียหายต่อรัฐเจ้าหน้าที่ถูกโกงโทษซึ่งมูลค่าความผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม/วินัย
๔	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ
๓	หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยงานตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	แทบจะไม่มี

๓. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูง
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

๔. ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

	ค่าความเสี่ยงรวม	ระดับความเสี่ยงการทุจริต
สีเขียว	๑ - ๓	ความเสี่ยงระดับต่ำ
สีเหลือง	๔ - ๙	ความเสี่ยงระดับปานกลาง
สีส้ม	๑๐ - ๑๖	ความเสี่ยงระดับสูง
สีแดง	๑๗ - ๒๕	ความเสี่ยงระดับสูงมาก

๑. เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยง	๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘				
ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			
		Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
การออกใบอนุญาต	เจ้าหน้าที่ประวิงเวลา เรียบร้อยผลประโยชน์ระหว่างการตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาขออนุมัติ/อนุญาต	๑	๒	๒	ต่ำ
ประเภทความเสี่ยง	๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ				
ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			
		Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
การรับ คำขอ/ ตรวจ เอกสาร/ส่งต่อเอกสาร	เจ้าหน้าที่อาจเรียกเก็บเอกสารมากเกินไปกว่าที่ระบุไว้ในคู่มือ หรือเรียกเก็บเอกสารไม่ครบ อาจเป็นช่องทางในการต่อรองเรียกรับผลประโยชน์ได้	๑	๒	๒	ต่ำ
ประเภทความเสี่ยง	๓. การจัดซื้อจัดจ้าง				
ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			
		Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะให้ พว ก พ้อง ได้เปรียบ	การรับผลประโยชน์เพื่อเอื้อให้เกิดการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะให้กับผู้ประกอบการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	๒	๒	๒	ต่ำ
ประเภทความเสี่ยง	๔. การบริหารงานบุคคล				
ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			
		Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
การสรรหาพนักงานจ้างหรือลูกจ้าง	การเรียกรับเงินผลประโยชน์เพื่อรับพนักงานจ้างหรือลูกจ้างเข้าทำงาน	๒	๒	๒	ต่ำ

๒. มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง (นำความเสี่ยงที่ประเมินไว้ตามข้อ ๑ มากำหนดมาตรการในการจัดการความเสี่ยงให้ครบทุกประเด็น)

ประเภทความเสี่ยง	๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘					
ขั้นตอน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
การออกไปอนุญาต	เจ้าหน้าที่ประวิงเวลาเรียกรับผลประโยชน์ระหว่างการตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาขออนุมัติ/อนุญาต	ต่ำ	จัดทำมาตรการในการรับสินบนและบทลงโทษที่ชัดเจน	๑. จัดทำคู่มือสำหรับประชาชนประกอบด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข (ถ้ามี) ในการยื่นคำขอ ขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตและรายงานเอกสารหรือหลักฐานที่ผู้ขออนุญาตจะต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอ ๒. ปิดประกาศคู่มือสำหรับประชาชนไว้ ณ สถานที่ที่กำหนดให้ยื่นคำขอและเผยแพร่ทางสื่อต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์ ๓. แจ้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในสังกัดรับทราบและถือปฏิบัติตามมาตรการอย่างเคร่งครัด	ต.ค. ๖๗ - ก.ย. ๖๘	ทุกส่วนราชการ (กอง)

ประเภทความเสี่ยง	๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ					
ขั้นตอน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
การรับคำขอ/ตรวจเอกสาร/ส่งต่อเอกสาร	เจ้าหน้าที่อาจเรียกเก็บเอกสารมากเกินไปหรือเรียกเก็บเอกสารไม่ครบ อาจเป็นช่องทางในการต่อรองเรียกรับผลประโยชน์ได้	ต่ำ	จัดทำมาตรการในการรับสินบนและบทลงโทษที่ชัดเจน	๑. จัดทำคู่มือสำหรับประชาชนประกอบด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข (ถ้ามี) ในการยื่นคำขอ ขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตและรายงานเอกสารหรือหลักฐานที่ผู้ขออนุญาตจะต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอ ๒. ปิดประกาศคู่มือสำหรับประชาชนไว้ ณ สถานที่ที่กำหนดให้ยื่นคำขอและเผยแพร่ทางสื่อต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์ ๓. แจ้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในสังกัดรับทราบและถือปฏิบัติตามมาตรการอย่างเคร่งครัด	ต.ค. ๖๗ - ก.ย. ๖๘	ทุกส่วนราชการ (กอง)

ประเภทความเสี่ยง	๓. การจัดซื้อจัดจ้าง					
ขั้นตอน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะให้พวกพ้องได้เปรียบ	การรับผลประโยชน์เพื่อเอื้อให้เกิดการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะให้กับผู้ประกอบการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ต่ำ	จัดทำมาตรการป้องกันการรับผลประโยชน์เพื่อเอื้อให้เกิดการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะให้กับผู้ประกอบการที่มีส่วนได้ส่วนเสีย	๑. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดมีการสอบทานและกำกับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๒. จัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง ๓. ผู้บังคับบัญชามีการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสในการปฏิบัติงานแก่บุคลากรในหน่วยงาน	ต.ค. ๖๗ - ก.ย. ๖๘	ทุกส่วนราชการ (กอง)

ประเภทความเสี่ยง						
๔. การบริหารงานบุคคล						
ขั้นตอน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
การสรรหาพนักงานจ้างหรือลูกจ้าง	การเรียกจ่ายเงินผลประโยชน์เพื่อรับพนักงานจ้างหรือลูกจ้างเข้าทำงาน	ต่ำ	จัดทำมาตรการการเปิดเผยข้อมูลการดำเนินการประกาศเผยแพร่การรับสมัครและดำเนินการคัดเลือกอย่างเป็นธรรม โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการแต่ละด้านอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้	๑. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์การรับสมัครพนักงานหรือลูกจ้างผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ตามช่องทางต่าง ๆ ๒. ห้ามเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการรับสมัครพนักงานเรียกรับผลประโยชน์ในการรับพนักงานจ้าง หรือลูกจ้างเข้าทำงาน ๓. หากมีการฝ่าฝืนหรือกระทำผิดตามแนวทางปฏิบัติดังกล่าวข้างต้นจะต้องได้รับการพิจารณาโทษทางวินัยตามระเบียบกระบวนการในการแต่งตั้งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาบุคคลเข้าปฏิบัติงานอย่างโปร่งใสเป็นธรรมไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน	ต.ค. ๖๗ - ก.ย. ๖๘	ทุกส่วนราชการ (กอง)